

גל-השמעות. בדבר הסרט הנסיך הקטן כחוזמר. החל כאשר פרנק סינטרה רמז שיהיה מוכן לוותר על קאריירת ה-פנטיונר. על-מנת להופיע בתפקיד ראשי. מאליו ברור, אם יש כבר כוכב כזה, ממחרים לגייס כוחות מתאימים כנגדו: את הבמאי סטאנלי דונן — האיש שעשה עם סינטרה את אחד הסרטים המוסיקליים הטובים ביותר, יום אחד בניו-יורק — וצמד פזמונאי-מלחין, לרנר-לווה, שהציג לחתן מאז גבירתי הנאוה גובלת באגדה. אלא שבינתיים ההליט סינטרה שמוטב לו בכל זאת להשאיר את המשחק לצעיר

שחקן קילי אחרי הזקנה, מטוס

ריס ממנו. אך מאחר והתוכנית כבר היתה קיימת, החלו לחפש כוכב אחר. לבסוף מצאו: אחד בשם ריצ'ארד קילי. בארץ, שמו אינו ידוע ביותר. הסיבה: קאריירה בסרטים הוא לא עשה אף פעם. לעומת זאת, בברודווי הוא דמות מהוללת. לאחר שבמשך תקופה ארוכה מילא בתור לחה רבה את תפקיד סרוונטס-דורך קישוט, במחזמר איש לה-מאנסה. עכשיו, ימיר דוניקישווס את רויסינגטה הזקנה שלו במטוס, וימריא לשחקים. כוכב או לא כוכב?

הפקות

סרט על מרטין בורמן

בין אם מצא העיתונאי והסופר ההונגרי הידוע, לאדיסלאו פאראגו, את מרטין בורמן, ובין שלא מצא אותו — הכותרות בעיתונים היו שמנות במידה כזו, שסידרת המאמרים שפירסם פאראגו בדילי אקס-פרס, עומדת להתפרסם בקרוב בצורת ספר, חברת פאראגוונט, שהתמחתה לאחד רונה בעשיית מיליונים (סיפור אהבה, הסנדק) — החליטו שמעשייה כזאת היא בדיוק מה שנהוץ להמשך סידרת ה-היטים, וקנתה את זכויות ההסרטה של הספר.

החברה מתכוננת להתחיל בעתיד הר קרוב ביותר בהסרטה קורותיו של מי שהיה סגנו של היטלר, על כל ההרפתקאות וההתפוכות שעברו עליו מאז נפילת הרייך השלישי ועד היום — כולל המעשיית על האוצר הנאצי האדיר שהגניב לדרום-אמריקה, שינויי-התחפושות התדריים שלו, והקאריירה הנוכחית שלו כאיש-עסקים מצליח.

דרך-אגב, שני האגשים היושבים כרגע עם פאראגו על עיבוד הסרט, הם פראנק יאלנס, נשיא החברה, ורוברט איבנס, מנהל ההפקה שלה.

מי שניחן בזיכרון טוב, יכול לזכור את איבנס בתור שחקן צעיר ויפהפה, שהופיע בין היתר כמטאדור בהשמע לא תורח של הנרי קינג. אך זה היה פעם, ומי שקורא טויריכילות — יודע שכעבור ימי דור, היה איבנס גם בעלה של אלו מקגרו, על שזו הלכה לעשות סרט בשם הברחה עם סטיב מקווין ואחר ברחו איתו בפועל.

בין אהבה

שנזאת

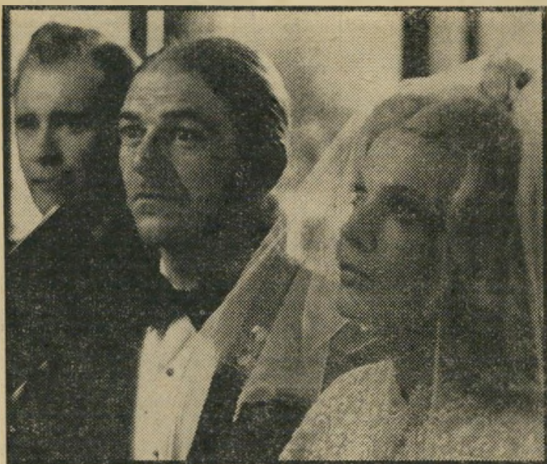

מיני ומוסקוביץ (תכלת, תל-אביב, ארה"ב) — מבחינה מסויימת, זהו כמעט הסרט האידיאלי. המצלמה מתבטלת לחלוטין. את מקומה תופסת עין הצופה. הוא עוקב אחרי מעשיהן של דמויות מסויימות — מבלי שאלה יחושו בכלל בנוכחותו. זוהי ההצגה האמיתית בחוויית-החיים, ללא קישוטים ועיטורים דראמטיים.

מצד שני, ברור שבסופו של דבר הדמויות הן בכל זאת שחקנים — אפילו אם אין מספקים להם את כל הדיאלוג כתוב על הנייר, והם אינם צריכים לשנן ולדקלם עמודים שלמים בעל-פה. למרות זאת, המצב הדרמטי היהיה פרי-המצאתו של התסריטאי-במאי.

מכאן, שלא את חוויית-החיים האמיתית אנו רואים — אלא את אותה חווייה שיוצר-הסרט רוצה להציג בפנינו. וזהו סוג מסוכן מאוד של סרט — שלעיתים קרובות מוליך פסבדות-עוזה, המאחות את העיניים. רק כאשר אדם כמו ג'ון קאסאבטס (בעלים) משתמש בו, נוצרת ההתרגשות הכנה והאמיתית, שהיא תולדת ההזדהות של הצופה עם הדמות על הבד.

כל זה, כדי להסביר שמיני ומוסקוביץ הוא סיפור אהבה יוצא-דופן. גיבוריו: ברנש מוזר, ארוך-שיער ובעל שפם-אימתני, המתפרנס משמירת חינוי-מכוניות מחוף אחד לשני של אמריקה. ופקידה המתקרבת לשנתה השלושים, בודדה ומתנועעת בין חלומות על כוכבי-קולנוע, שמשום-מה אין פוגשים אותם אף פעם בחיים, לבין מה שפוגשים בחיים — ומעולם אינו מזכיר כוכבי-קולנוע. סצינה קצרה בתחילת הסרט, בינה לבין מאהב הנוטש אותה (אותו מגלם קאסאבטס עצמו) ממחישה היטב את מצבה הנפשי. ברור שהיחסים בין השניים מושתתים על בסיס לא רגיל. ברור גם שאין זה סיפור אהבה יפהפה על צעירים מושלמים, שיכולים לכל היותר למות משחפת עם חיוך כובש על השפתיים.

קאסל ורולנדס: נורמליים יוצאי-דופן

קודם כל, הנאהבים כאן אינם כלי-כך צעירים, והם אינם מתים, והחברה שמסביבם אינה מתפעלת מהם. כל מעשייהם נראים טבעיים, פשוטים ומובנים כל כך, עד שאין אפילו צל של ספק כי המדובר באנשים בשר-ודם. מישחקם המדהים של סימור קאסל, אך בעיקר של ג'ינה רולנדס (אשת הבמאי) הוא כמובן בעל חשיבות מכרעת ביצירת אמנות זו. אבל אי-אפשר להתעלם מדמויות משניות כמו אמה של הנערה, קאתרין קאסאבטס (בחיים), אמו של הבמאי, או שידוך שהיא מסכימה לפגוש במסעדה (ואל אברי) — סמל לגבר השחצן, היהיר, הטיפש והמגעיל ביותר שאפשר להעלות על הדעת.

אך מעל לכל, אסור להתעלם ממלאכתו של קאסאבטס, שהדריך את כל אלה, והצלחה להציג בעזרתם נתח של חיים, פרק של אהבה, ומבט צורב ומדכא על מצבה והלכתי-רוחה של החברה האמריקאית הבינונית.

שחור

ולא נוצץ

יהלומים נוצצים בשחור (סינמה, תל-אביב, ארצות-הברית) — הסיסמה שחור הוא יפה היא חשובה מאוד, מן הסתם, מבחינה סוציאלית. אבל כשהיא מגיעה לקולנוע, היא אווילית לא פחות מן הסיסמה לכן הוא שחור. הסרט יהלומים נוצצים בשחור הוא הוכחה ניצחת לכך כי בורים, גוענים וחסרי-כישוריות, אינם נבקעים לפי צבע עורם. יש ביניהם לבנים — ויש, ברוך-השם, גם שחורים.

סרט זה, שנעשה מתוך פזילה זוועת לשוק השחור באמריקה, מגלגל פחות או יותר — פחות מאשר יותר — מעשייה ששימשה פעם את ג'ון יוסטון באחד הסרטים הטובים ביותר שלו — ג'ונגל האספלט. ארבעה פושעים מבצעים שוד-יהלומים מחוכם, ונתפסים. יוסטון, שתיאר את תיכנון וביצוע השוד, כמעט כתעודה, השפיע רבות על סרטי פשע שלאחר מכן — כמו למשל על ריפני. בין שאר מעלותיו, הציג סרט זה גם, לראשונה, בלונדית מקסימה בתפקיד זעיר, בשם מרילין מונרו.

עתה בא במאי בשם בארי פולאק, החליט כי מה שלבנים עשו לפני 20 שנה, מתאים בדיוק לכושפים לעשות היום. התוצאה: אחרי טיול מאורגן בשכונות-העוני ומר-תפיה-הימורים של וואטס, הרובע השחור של לוס-אנג'לס, מתחיל פולאק לגלגל בסירובול את עלילותו, כשעל כל צעד ושעל הוא נעצר ומסביר: „ראו כמה השחורים יפים, וכמה הלבנים מכוערים, וראו כמה פושעים-מועדים, רוצחים בלב-זנפש, ויועצים לעזור זה לזה, כאשר הם אחים-בנישמה.“

לומר שאף אחת מדמויות-הסרט אין בה אפילו קמץ-עוץ של עומק, או להזכיר שתאלמוס ראסולאלה — מוסט-

* Snul-Brothers — כינוי-האחווה הוודני בין כושפים.

ראסולאלה: כוח שחור במיטה

למי, לפי אופנת חסידי הכוח-השחור — הוא שחקן המתאים לפרסומת של מישחת-שיניים, במקרה הטוב ביותר — הרי זה כאילו רמז של יחס רציני לסרט.

אך יחס כזה, יהיה, טיפשי. כי כל כוונתו של מי שעשה את יצירת-המופת הזאת, היתה להוכיח שהכושפים יודעים להכות, להתעלס ואפילו לרמות — הרבה יותר טוב מן הלבנים. ומאחר והסרט נועד לכושפים, ברור שאינו צריך להתאמץ הרבה על-מנת להוכיח את התיאוריות שלו. אשר לשחור היפה, יש כאן אמנם שתי דוגמאות מרשימות: ג'ויד פייס, שהופיעה בסרט כושי הרבה יותר טוב — בלשים באים להארלם — ופולה קלי, חברתה-למחול של שירלי מקלין בציאריטי המתוקה. שתיהן יפות מאוד. לכן, מרגיז עוד יותר לראות כיצד מבזוים אותן על שטויות.

אותן אחרי-כך בעניבות. מתח, למי ש-מסוגל עדיין לחשוב כשהוא רואה סרט.

ירושלים

*** בית-החולים (ארנון, ארצות-הברית) — התסריט של פאדי שייבסקי מלכז את כל בעיות המוסר, הפוליטיקה, הדת והגזע של ארצות-הברית בתוך בית-חולים מתוסכל אחד. פלא שהסאטירה הירועה היא לעיתים מבולבלת?

חיפה

*** משפחת האקרדוהנים (אמ-

פיתאטרוו, ארצות-הברית) — מערבון ללא גיבורים, המנסה לתאר את הלוצי-ההתיישבות האמריקאית, כפי שהיו באמת: גזע אלים ומסוכן, שחי בעולם בו החיים אינם שווים יותר מפרוטה שחוקה. כדאי לראות.

*** הקשר הצרפתי (עממי, ארצות-הברית) — משטרת ניו-יורק לוכדת משלוח הרואין מצרפת. בסיפור המבוסס על מעשה אמיתי שחזר לאחרונה לחדשות, כאשר הסם המוחרם חזר לידי היסוהרים. בימיו ומשחק מבריקים.

תדרוך

תל-אביב

*** התפוז המיכני (פאר, אנגליה) — הסרט המדהים של השנה, מציג עולם בו האלימות היא עניין של שיגרה, והאנושות המבולבלת אינה יודעת כיצד לטפל בה. בימוי: סטאנלי קובריק.

*** פרנזי (חן, אנגליה) —

היצ'קוק במלוא-אורו. מותחן, מלגלג, מת-לוצץ ויוצר קולנוע למופת. במעשייה ארי-דוץ רוצח האונס את קרבנותיו וחונק